Cròniques
del mes d'octubre

—L'INSAF inaugura oficialment el curs 2026-2027 amb la lliçó inaugural del Dr. Armand Puig
2 d'octubre de 2026

L'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós ja ha començat el nou curs acadèmic 2026-2027. La jornada inaugural del curs va tenir lloc aquest dijous dia 1 d'octubre al Seminari. Casa de Cultura de Tarragona, seu d'aquesta institució acadèmica de l'arxidiòcesi de Tarragona. Així, l'obertura del curs va començar amb la celebració de l'eucaristia, a la capella major del Seminari, que va ser presidida pel Sr. Arquebisbe.

A continuació, a la sala d'actes del centre, es va celebrar l'acte acadèmic d'inauguració del curs, que va ser presidit per l'arquebisbe Joan Planellas, moderador de l'Institut, i va comptar amb la participació del Dr. Josep Maria Gavaldà, director de l'INSAF; el Dr. Marcos Aceituno, degà de la Facultat de Teologia de Catalunya; el Dr. Albert Viciano, degà de la Facultat d'Història, Arqueologia i Arts Cristianes Antoni Gaudí, i el Dr. Armand Puig, president de l'Agència de la Santa Seu per a l'Avaluació i la Promoció de la Qualitat de les Universitats i Facultats Eclesiàstiques i encarregat d'oferir la lliçó inaugural.

L'acte, que també va comptar amb l'assistència de professors i alumnes de l'INSAF, va començar amb la benvinguda per part del coordinador del programa de formació pastoral de l'INSAF, Marcel Pallejà. Seguidament, la secretària de l'Institut, Roser Fornell, va fer lectura de la Memòria del curs 2025-2026, en què es va comptar amb un total de 153 alumnes en les diverses modalitats. Entre altres, Fornell va destacar el desdoblament a una nova seu a Reus del curs per a l'obtenció del Diploma d'Iniciació teològica per a agents de pastoral, o la realització del curs Dret matrimonial i processal canònic, en col·laboració amb el Tribunal Eclesiàstic Metropolità de Tarragona.

Dr. Armand Puig, sobre la façana de la Passió: «El cos de Jesús queda plasmat en pedra, com a oferiment suprem i com a vida del món»

Amb el títol «Teologia i espiritualitat en la basílica de la Sagrada Família, l'obra major d'Antoni Gaudí i Cornet (1852-1926)», el Dr. Armand Puig i Tàrrech va ser l'encarregat d'oferir la lliçó inaugural del curs 2026-2027. En una primera part, el Dr. Puig va desglossar la síntesi arquitectònica i simbòlica del misteri cristià que trobem a

la Sagrada Família, un temple on Gaudí presenta «la seva "nova arquitectura" com una millora de l'art occidental per excel·lència, l'arquitectura gòtica», va explicar. Així, un dels aspectes que l'arquitecte va treballar en aquest temple és la verticalitat exterior, per aconseguir que «l'ascensió quedi expressada amb més força gràcies al sistema constructiu creat per Gaudí, que li permet eliminar els contraforts i, en conseqüència, els arcbotants».

La lliçó va continuar amb una descripció dels diversos elements que constitueixen aquesta façana de la Passió, a partir dels esbossos de Gaudí de 1896 i 1911. En aquesta façana «l'estructura arquitectònica expressa i plasma l'estructura anatòmica del cos de Jesús clavat a la creu», va subratllar. En aquest sentit, el Dr. Puig va assegurar que «Gaudí va "traduir" arquitectònicament el cos humà i, en concret, el cos de Jesús, segons allò que defineix l'estructura de la persona: els seus ossos». Amb aquest plantejament, «Gaudí ha fet confluir arquitectura, anatomia, història i teologia, i el cos de Jesús queda plasmat en pedra, com a oferiment suprem i com a vida del món», va afegir.

Finalment, el Dr. Armand Puig va concloure que «el contingut teològic de la façana de la Passió es manifesta amb el terme redempció, que Gaudí expressa amb tres motius connectats entre ells: la gran creu, acompanyada per àngels, i l'anyell i el lleó». D'aquesta manera, Gaudí aconsegueix «plasmar la centralitat de la creu i del seu caràcter redemptor», va finalitzar.

Lliurament de títols i intervencions

En acabar la lliçó inaugural va tenir lloc un homenatge al Dr. Andreu Muñoz, director de l'INSAF entre els anys 2020 i 2025. Així, l'actual director, Dr. Josep M. Gavaldà, va expressar el seu agraïment al Dr. Muñoz per haver «posar al servei de l'Institut la seva capacitat, la seva experiència i, sobretot, una gran dedicació». A més, va destacar que «va saber mantenir el nivell acadèmic i qualitatiu del nostre Institut». Acte seguit es va procedir a l'entrega de títols i diplomes. En aquesta ocasió es van lliurar el títol d'un graduat en Ciències Religioses, el diploma a un alumne del Curs d'Iniciació teològica per a agents de pastoral i el diploma a tres alumnes del curs de Dret matrimonial i processal canònic.

Seguidament es van pronunciar els discursos inaugurals del nou curs acadèmic. En primer lloc, el Dr. Josep M. Gavaldà, director de l'INSAF, va donar les gràcies al Dr. Armand Puig per la seva lliçó inaugural, i va assegurar que «ens ha ajudat a mirar Gaudí des d'una perspectiva que va molt més enllà de la seva extraordinària genialitat arquitectònica i ens ha permès endinsar-nos en una obra en què la fe, la Sagrada

Escriptura, la litúrgia, la simbologia cristiana i la recerca de la bellesa es troben profundament entrellaçades».

L'acte va finalitzar amb la intervenció de l'arquebisbe Joan Planellas, que va assegurar que «l'estudi que avui reprenem en aquest Institut està cridat a ser la nostra manera particular de construir una arquitectura viva de fe» En aquest sentit, va agrair la tasca de l'equip directiu i del professorat del centre, «artesans que ajuden a modelar els cors dels nostres futurs agents de pastoral i pensadors cristians». A més, va convidar els alumnes a viure el nou curs amb esperança. «Declaro oficialment inaugurat el curs acadèmic 2026-2027 del nostre estimat Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós de Tarragona», va cloure el Sr. Arquebisbe.

—La Unitat pastoral de Reus celebra l'Any Jubilar Franciscà
5 d'octubre de 2026

La Unitat pastoral de Reus ha celebrat, aquest cap de setmana, els actes centrals de l'Any Jubilar Franciscà coincidint amb la festivitat de sant Francesc d'Assís, el dia 4 d'octubre. Així, aquesta UPA que compta amb dos temples jubilars —el Monestir de Santa Clara i l'església parroquial de Sant Francesc d'Assís—, va acollir dues celebracions presidides per l'arquebisbe Joan Planellas en commemoració del vuitè centenari del trànsit de sant Francesc.

D'una banda, el dissabte dia 3 d'octubre van tenir lloc les primeres vespres al Monestir de Santa Clara. La celebració va ser presidida per l'arquebisbe Joan Planellas i va comptar amb la participació d'alguns preveres de la Unitat pastoral de Reus, així com de la comunitat de germanes Clarisses, i un bon nombre de fidels que van omplir l'església del monestir.

El Sr. Arquebisbe, a l'homilia, va assenyalar algunes pistes que sant Francesc d'Assís ens presenta per a respondre al nostre món actual: «el desig de plenitud i d'eternitat, el camí preciós de la pobresa, el silenci interior per escoltar millor el clam d'aquest món que sofreix, la fraternitat com un dels millors miralls per a transparentar l'ésser trinitari del nostre Déu». Així, va recordar que el pobrissó d'Assís «no dubtà a deixar-se fascinar per la pobresa, no com una renúncia ascètica que podria inflar l'ego personal, sinó com la millor manera de saber-se nen en mans del Pare celestial, depenent totalment i absolutament d'Ell, a exemple de Jesús, el Fill».

Eucaristia al temple jubilar de Sant Francesc d'Assís

L'endemà, diumenge dia 4 d'octubre, festivitat de sant Francesc d'Assís, va tenir lloc l'eucaristia jubilar a l'església parroquial de Sant Francesc d'Assís, que també va ser presidida per l'arquebisbe Joan Planellas. La celebració, que va omplir el temple jubilar, va començar amb la processó d'entrada, durant la qual un grup d'infants de la catequesi van portar, als peus de l'altar, el Crist de Sant Damià, la imatge davant la qual va pregar sant Francesc i que va ser clau en la seva crida.

Durant l'homilia, l'arquebisbe Joan va desglossar quatre aspectes del testimoniatge de sant Francesc d'Assís. En primer lloc, va parlar de l'esperit de despossessió i va recordar que Francesc «va descobrir que quan l'ésser humà es buida de l'afany de tenir, s'omple de la immensitat de Déu». En aquest sentit, «Francesc no es va sentir amo de la creació, sinó germà» i, d'aquesta manera, «va tornar a la vinya del Senyor la seva veritable dignitat: la de ser un espai de comunió, de gratuïtat i de lloança».

El Sr. Arquebisbe, partint del testimoniatge de sant Francesc, també va convidar a viure la pau franciscana, amb «una vida fonamentada en la confiança en la Providència, en la senzillesa i en la capacitat de meravellar-nos i agrair». «Siguem una Església de portes obertes, que sàpiga acollir aquells que la nostra societat descarta, tal com Francesc va abraçar els leprosos del seu temps, i que sapiguem ser signes d'unitat i de la comunió en la vida de la nostra Església», va afegir.

La celebració va continuar amb la litúrgia eucarística i, al final de la missa, els fidels van poder venerar la relíquia de sant Francesc d'Assís. A més, el rector de la Parròquia, Mn. Josep Maria Gavaldà, va tenir unes paraules d'agraïment per totes les persones que havien fet possible aquesta festa i va demanar «que aquesta celebració i la voluntat d'imitar sant Francesc d'Assís ens faci una comunitat senzilla, humil, lliure i que serveixi el Crist i els germans».

—Dues-centes persones participen en la jornada formativa i d'enviament pastoral diocesà

5 d'octubre de 2026

El Seminari. Casa de Cultura de Tarragona va acollir, aquest dissabte dia 3 d'octubre, la jornada de formació i d'enviament pastoral diocesà, una matinal que va donar inici al nou curs pastoral 2026-2027, en què les línies d'acció pastoral s'orientaran a aprofundir la relació personal amb el Crist i a sentir-se acompanyats i integrats en el si de l'Església.

La jornada, que va ser presidida per l'arquebisbe Joan Planellas, va aplegar una representació de moltes de les realitats de l'arxidiòcesi de Tarragona: preveres, diaques, seminaristes, consagrats i consagrades, laiques amb missió pastoral, responsables i membres de les delegacions i els secretariats, membres dels consells pastorals, catequistes, i representants de les associacions, organitzacions i altres realitats que configuren la nostra Església diocesana. En total, unes dues-centes persones d'arreu del territori diocesà.

Després de la benvinguda i la pregària inicial, va començar la xerrada formativa de la jornada que, amb el títol «Comunitats en conversió pastoral», (vídeo de la formació) va anar a càrrec de Mn. José Antonio Cano, prevere murcià que ha format part de la Comissió Permanent de l'Acció Catòlica General a Espanya.

Mn. Cano va començar la conferència assegurant que «ens trobem en el temps de gràcia que el Senyor ens ha regalat a cadascun de nosaltres perquè ens puguem trobar amb Ell, perquè el puguem anunciar i molts altres homes i dones es puguin trobar amb Ell». Per això, és el moment propici «per a portar a terme aquesta renovació que se'ns està demanant, aquesta conversió», va afegir. En aquest sentit, va remarcar que «venim d'una situació de cristiandat, on tothom era cristià, però això ja ha passat i, tot i així, continuem utilitzant models i patrons de cristiandat que no funcionen i no donen fruit».

Finalment, Mn. Cano va tractar alguns dels pilars que haurien de tenir totes les parròquies en clau de conversió pastoral: «la proclamació del kerigma, és a dir, el nucli de la fe; el discipulat i l'acompanyament dels processos de fe personals o comunitaris; la pregària i la celebració; el ministeri de la caritat i el sentit de comunitat i comunió a les parròquies». El prevere va cloure la xerrada convidant els agents de pastoral a somniar els processos de conversió per a les seves comunitats i anar veient com es poden portar a terme.

Un cop finalitzada aquesta primera part de la jornada, va tenir lloc la celebració de l'enviament pastoral al claustre de Sant Pau, davant la capella romànica. L'acte va començar amb la pregària de l'hora menor, durant la qual l'arquebisbe Joan Planellas va adreçar unes paraules als participants en què els va parlar d'aquest curs, emmarcat en el trienni pastoral que va començar l'any 2025 amb el lema «Aneu i anuncieu».

A més, el Dr. Planellas va presentar la nova exhortació pastoral que ha publicat i que es va lliurar a tots els participants, *L'oreig suau de l'Esperit*. Es tracta d'un document on es porta «la presència discreta i real de l'Esperit en un horitzó de discerniment per anar veient, en el silenci, què ens va demanant a les nostres comunitats».

Després d'aquesta presentació, va tenir lloc l'enviament diocesà de tots els agents de pastoral que, en primer lloc, van professar públicament la fe. Seguidament, van rebre la benedicció per part del Sr. Arquebisbe, que els va enviar a «anunciar l'Evangeli als vostres germans en nom de l'Església». La jornada va cloure amb la presa de possessió dels nous responsables de les delegacions, secretariats i altres realitats diocesanes.

—Les prioritats pastorals per al curs 2026-2027: una crida a estar amb Ell

7 d'octubre de 2026

L'arxidiòcesi de Tarragona ha iniciat un nou curs del trienni pastoral 2025-2028, un trienni que pren com a referència el passatge evangèlic de l'elecció dels dotze apòstols: «Jesús pujà a la muntanya, va cridar els qui va voler, i ells anaren cap a Jesús. En designà dotze, als quals donà el nom d'apòstols, perquè estiguessin amb ell i per enviar-los a predicar» (Mc 3,13-14). Si durant el curs passat l'acció pastoral de l'arxidiòcesi posava l'accent en la crida i, per tant, en la dimensió vocacional, aquest curs 2026-2027 se'ns convida a aprofundir l'experiència d'estar amb Ell.

D'aquesta manera, les prioritats pastorals del nou curs giren vers un horitzó molt concret: aprofundir la nostra relació personal amb el Crist i sentir-nos acompanyats i integrats en el si de l'Església. Viure i intensificar aquesta relació amb Jesús es tradueix en la vocació a la santedat, a la fidelitat evangèlica, a portar una vida d'acord amb allò que Ell ens ensenya.

Vegem-ho en les prioritats pastorals que se'ns proposen. En l'àmbit de la comunió, aprofundint en la fraternitat, es demana enfortir els vincles i el sentit de comunitat entre els membres de les parròquies i de les unitats pastorals, també entre el clergat diocesà. Així, algunes vies per assolir aquest objectiu són l'acompanyament dels equips de vida de l'Acció Catòlica General, la creació d'espais parroquials que afavoreixin la trobada i també la creació d'equips d'acollida que atenguin persones marcades per la pobresa, la malaltia o altres necessitats.

En l'àmbit de la missió, l'evangelització passa per l'acompanyament d'infants, adolescents i joves en el camí de fe. També es demana l'acompanyament a matrimonis i famílies, així com la integració de les persones migrades a les comunitats per tal que puguin viure una participació activa. De la mateixa manera, les propostes de Primer Anunci, com ara les trobades Quatre40, Emmaús, Effetà o Alpha poden integrar i acompanyar els participants a les comunitats.

Pel que fa a la participació, la sinodalitat ha d'impregnar el dia a dia de les nostres comunitats. En aquest sentit, es proposa continuar amb la implementació i el desenvolupament de les unitats pastorals, així com fomentar la participació corresponsable del laïcat. A més, es vol donar un impuls especial a la figura del laïcat amb missió pastoral, amb homes i dones preparats per a ser enviats a la missió arreu del territori diocesà.

Finalment, el darrer àmbit de les prioritats pastorals fa referència a la formació. Un dels aspectes que es vol promoure en aquest apartat és la creació d'una escola d'espiritualitat i pregària, així com un curs formatiu sobre els continguts de la doctrina social de l'Església i l'encíclica Magnifica humanitas de Lleó XIV. A més, es potenciarà la formació del laïcat, especialment pel que fa a l'acompanyament, l'escolta activa i la mediació fraternal, per a la qual cosa vetllarà el nou servei diocesà d'acompanyament i espiritualitat.

—La tercera edició del Tren Missioner aplega 650 persones de les diòcesis amb seu a Catalunya al santuari de Núria
19 d'octubre de 2026

El santuari de la Mare de Déu de Núria va acollir, el dissabte dia 17 d'octubre, la tercera edició del Tren Missioner, una trobada interdiocesana al voltant del compromís missioner que ha aplegat 650 persones de les diòcesis amb seu a Catalunya entre infants, joves, famílies i membres de les comunitats cristianes.

Entre els participants hi havia un grup de prop de 60 persones de l'arxidiòcesi de Tarragona, encapçalades per l'arquebisbe Joan Planellas. La representació tarragonina estava formada per l'equip de la Delegació diocesana per a l'activitat missionera i la cooperació entre les Esglésies, el grup de catequesi d'acompanyament de la Parròquia de Sant Andreu Apòstol de la Selva del Camp, el grup d'Infància Missionera del Col·legi El Carme de Tarragona i també diversos feligresos de la Parròquia de Sant Llorenç de Gratallops i de la Catedral de Tarragona.

La jornada, celebrada en la vigília de l'edició número cent del Domund, va esdevenir una ocasió especialment significativa per a recordar que la missió és una crida compartida per tots els batejats i que l'Església està convidada a viure unida en l'anunci de l'Evangeli. Els participants van arribar al santuari amb el tren cremallera, on van ser rebuts per l'arquebisbe Joan Planellas, president de la Conferència Episcopal Tarraconense; Mons. Josep Lluís Serrano, bisbe d'Urgell; Mn. José María Calderón, director nacional de les Obres Missionals Pontifícies; Eugènia Touceda, coordina-

dora de Cristians Sense Fronteres a Catalunya, i Mn. Jaume Soy, delegat per a les missions del Bisbat d'Urgell.

Durant la trobada es van dur a terme diverses activitats: l'animació musical del grup Bufanúvols, una passejada missionera per a aprofundir en la vocació baptismal, el servei als altres i la fe que sosté l'esperança a partir dels símbols vinculats amb la història del santuari, i els testimonis missioners de la Gna. Amàlia i la Gna. Sara, Missioneres de Nostra Senyora del Pilar i Sant Jaume Apòstol; de la Gna. Joana, de la Sagrada Família d'Urgell, i de la família Rey de Olano.

Un dels moments centrals de la diada va ser la celebració de l'eucaristia que va tenir lloc a l'interior del santuari, com a expressió de la comunió entre les comunitats i diòcesis participants. A l'homilia, a partir d'una llavor, el bisbe d'Urgell, Mons. Josep Lluís Serrano, va convidar els fidels a fer créixer la fe i transformar-la en gestos concrets d'amor, servei i testimoniatge de vida quotidiana. A més, durant l'eucaristia també es va recordar amb gratitud els missioners i missioneres que dediquen la vida a anunciar l'Evangeli en els 1.133 territoris de missió.

Finalment, la jornada va acabar amb la festa de l'enviament missioner, en què els participants van ser convidats a renovar, personalment i comunitàriament, el seu compromís de viure i compartir la fe, un compromís que va girar entorn de tres grans actituds: continuar descobrint i seguint Jesús, compartir amb alegria la Bona Nova de l'amor de Déu i mantenir viva la pregària pels missioners d'arreu del món. Així, cada grup va rebre el text del compromís missioner i una espelma, per expressar que la llum rebuda durant la trobada ha de continuar il·luminant les comunitats d'origen.